

En els 30 anys de la seva mort

JOAN FUSTER A LES BIBLIOTEQUES DE MENORCA

Josefina Salord Ripoll

Cocomissionada de l'Any Joan Fuster

Joan Fuster (1922-1992), l'assagista més destacat de la cultura catalana de la segona meitat del segle xx, ha estat present a les biblioteques de Menorca, públiques i privades, des del primer moment. Segurament un dels primers i continuats lectors de Joan Fuster va ser Josep Salord Farnés (1911-1970), la figura de referència de la catalanitat menorquina durant el franquisme, a la biblioteca del qual, ara a l'Arxiu Històric de Ciutadella, hi ha vint-i-sis obres, des de la primera, el poemari *Ales o mans* (1949), fins a *Obres completes I. Llengua, literatura, història* (1968). I, per posar només un exemple significatiu, a la Biblioteca Pública de Ciutadella podem trobar, entre d'altres, el primer assaig, en aquest cas artístic, que va publicar a l'Editorial Moll de Palma el 1955: *El descrèdit de la realitat*, d'un interès ben viu ara mateix.

La commemoració de l'Any Joan Fuster es proposa, abans que res, un objectiu primer i bàsic: propiciar les lectures i les relectures d'aquest escriptor, un veritable clàssic i, per tant «modern» i «actual», com ell mateix considerava els clàssics a l'entrada «Lectura» d'un dels seus millors llibres, *Diccionari per a ociosos* (1964). Hi afirmava el que ben segur que podríem subscriure: «Es llegeix per comprendre's un mateix, per comprendre els altres, per comprendre el nostre temps. I fins i tot per comprendre el passat, el qual, en última instància, és també passat 'nostre', passat d'avui'. Acudim a l'obra literària a la recerca de noves o millors dades, d'opinions, de coratge, respecte al món que ens envolta, respecte al món de què som part. I el que no sigui això, serà perdre el temps; és a dir, perdre el nostre temps».

I amb Joan Fuster, per a qui

«la primera obligació d'un escriptor és fer-se llegir», com diu a *Consells, proverbis i insolències* (1968), el nostre intiner lector està d'entrada garantit per tot el que té la seva obra d'interpel·lació oberta,

Tres imatges de la commemoració del centenari del naixement de Joan Fuster a les biblioteques de Maó i Ciutadella. A la dreta amb la foto de Toni Vidal que ha fet el GOIB.

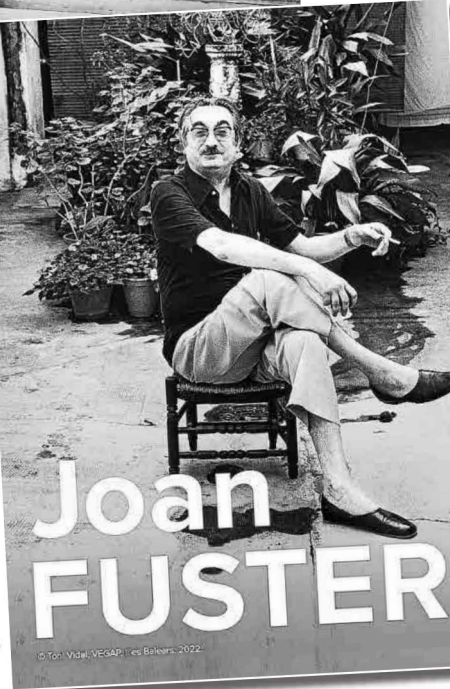
escèptica, mordaç, intel·ligent, dinàmica. D'aquí que ara, com diu Antoni Martí Monterde a la més que recomanable antologia *Joan Fuster. Figura d'assaig* (2021), ens correspongui a nosaltres de facilitar-ne la seva lectura. En aquest sentit, l'Any Joan Fuster ha trobat en les biblioteques de les Illes Balears els artífexs primers per fer-ho possible d'acord amb els fons fusterians de què disposen i de l'oferta editorial, passada i present, a l'abast, tot i que encara molt ampliada.

La resposta de la Xarxa de Biblioteques de Menorca, aglutinada al voltant de Joana Garrau, ja està a la nostra disposició a totes i a cada una de les

els setanta anys, les biblioteques disposen de les postals amb un dels retrats que Toni Vidal, el reconegut fotògraf des de Castell, li va fer a la seva casa de Sueca dins la sèrie més àmplia de les fotografies dedicades a personalitats de la cultura catalana. Hi podem veure un Joan Fuster relaxat i somrient al patí de ca seva, envoltat de ramells.

Al revers de la fotografia hi trobam una bibliografia mínima de Joan Fuster, encapçalada per l'obra del 1962, reeditada enguany, *Nosaltres, els valencians*, que va impulsar l'historiador Andreu Muriello a escriure la inèdita *El menorquins*, de què ens ha parlat Nel Martí en les pàgines d'aquest diari. El Fuster està també representat amb l'obra

crits de combat. Pamflets polítics 1962-1983 (2020), que aplega textos tan rellevants com «Qüestió de noms» (1962) i «Ara o mai» (1981). Al seu costat tenim dues obres del Fuster assagista, l'antologia *Aforismes* (2020) i *Diari 1952-1960* (2021), i dues excel·lents antologies per endinsar-nos en el ric i complex món fusterià: *Fuster per a ociosos* (2017), de Xavier Aliaga, i la ja esmentada *Figura d'assaig. Literatura, crítica, cultura* (1948-1992) d'Antoni Martí Monterde, publicada l'any passat. Amb tot, és a les biblioteques menorquines on trobarem destacats no només aquests llibres sinó tots els que ja tenen des de fa anys de Joan Fuster com un convidat a llegir-los i a rellegir-los, com un esperó a convertir-los en el centre de debat dels clubs de lectura durant la propera tardor.

Joan Fuster (1922-1992) és l'assagista més destacat de la cultura catalana de la segona meitat del segle XX i es compleixen 30 anys de la seva mort

biblioteques menorquines, que des de Sant Jordi i a través dels respectius ajuntaments i del Consell Insular de Menorca compten amb punts de llibres amb aforismes de Joan Fuster, a més dels perfils de la figura de Joan Fuster. Ara, amb motiu de la commemoració del trentè aniversari de la mort de Joan Fuster el 21 de juny de 1992, quan encara no havia complet